

Zondag 15 november A.D. 2009 17.45 uur een mail-bericht:

“

Beste Claas,

Afgelopen dinsdag hebben wij weer in Den Haag vergaderd voor de Barnard-dag en het leek ons een goed idee wanneer jij op komische wijze iets wilt vertellen over het dubbel besmet zijn met het Barnard-virus, leuk onderwerp denk ik. In onze vergadering vergadering kwam aan de orde dat wij daar 10 minuten voor hebben vrij gehouden, zou dat lukken, en wil je dat ook doen?

“

Einde citaat!

Wat doe je in zo'n geval, je meldt dat in huiselijke kring. En de eerste reactie was: daar is toch niets komisch aan. Desondanks heb ik in een moment van ondoordachttheid of wellicht verstandverbijstering toegezegd een poging te wagen. En begon een zoektocht naar het Barnard-virus.

Is dat net zoiets als de veroorzaker van de Mexicaanse griep of de Q-koorst of moest het onderzoek zich richten op mogelijke erfelijke factoren? Ik kan mij niet voorstellen dat er in de lucht een virus voorkomt dat, wanneer je er mee besmet wordt, een uitbraak van Barnard-eigenschappen veroorzaakt.

Maar stel dat er wel zo'n virus bestaat wat zijn dan de verschijnselen waarop we moeten letten? Ik kom daar nog op terug.

Voorlopig ga ik maar van uit dat het onderzoek zich moet richten op erfelijke factoren. Dat biedt ook een mogelijkheid om nader in te gaan op dubbel besmet of beter het dubbel belast zijn of misschien wel het dubbel begaafd zijn met Barnard eigenschappen. Opnieuw om welke eigenschappen gaat het dan? Ik kom er op terug.

Eerst dit. Mijn erfelijk materiaal is afkomstig uit twee verschillende takken. ben ik nou een Barnard uit tak...of tak... Wellicht heeft die kwestie ook gespeeld bij mijn naamgeving. Mijn moeder heette Clasiena Hendrika en mijn vader Hendrik. Eigenlijk had ik een meisje moeten zijn, tot mijn vierde jaar liep ik dan ook met lange pijpenkrullen, en had ik naar mijn moeder Claas Hendrik moeten heten en niet zoals het geworden is Hendrik Claas. Hoe is dat gekomen? Het verhaal wil dat mijn vader zich bij de aangifte, al of niet opzettelijk, vergist heeft en mijn eerste naam mij van vaders zijde geworden is.

Als je daar even op door denkt behoort ik dus eigenlijk een identiteitscrisis te hebben. Wie ben ik, waar kom ik vandaan? Welke eigenschappen komen uit tak.. en welke uit tak.. Het antwoord daarop kan alleen verkregen worden door een groot empirisch onderzoek, daar zie van af maar wel heb in mijn omgeving nagegaan welke eigenschappen als typisch Barnard worden aangemerkt

De vraag is: worden de genoemde eigenschappen herkent, moeten deze uitspraken bestreden worden, moet ik daartoe een enquête opzetten.

De oplossing kwam van Nel, mijn vrouw en de uit de brief waarin het programma voor deze dag vermeld wordt, waarin bijna dreigend staat dat een eventuele oorverdovende stilte met niet geringe maatregelen bestreden zal worden.

Lees alle genoemde eigenschappen hardop, draag ze voor, declameer ze en nodig de aanwezigen uit luid en duidelijk blijk te geven van instemming of afkeuring.

Daar gaan we dan!

Barnards zijn/hebben:

- taalkundig onderlegd
- houden van het gesproken woord en archaïsch taalgebruik
- zijn eigenwijs/wijsneuzen
- vasthoudend
- consequent
- denken zwart - wit
- wakker liggen en piekeren/malen
- zijn soms tot vervelens toe trots op het Barnard-zijn
- gevoelig voor status / juist niet
- geïnteresseerd in geschiedenis
- hebben meer met het verleden dan met de toekomst
- zwaarmoedig
- behoedzaam
- wikken en wegen
- zorgzaam
- niet zakelijk ingesteld
- moeten aangespoord worden
- er komt altijd een maar
- drijven op de kracht van hun partners
- etiquette gevoelig
- goed gevoel voor humor
- sociaal minder bekwaam
- belerend
- hoge intelligentie, brede belangstelling en kennis van zaken
- neiging het volk toe te spreken
- verzamelen van boeken

(Voor liefhebbers ligt de lijst ter inzage)

Welke van deze eigenschappen in tak.. of tak.. of uit beide takken voorkomen wie het weet mag het zeggen.

Het is mij nog steeds niet duidelijk waarin het dubbel besmet tot uitdrukking komt, ook al roep ik zo nu en dan luidkeels: ik ben nu eenmaal dubbel belast. Moet de conclusie zijn dat het om een loze kreet gaat? Of zijn er toch aanwijzingen voor erfelijke lijnen.

Zingen bij voorbeeld. Mijn vader kon er wat van en in de lijn van mijn moeder is er Willem waarvan onze kinderen zich nog als de dag van gisteren herinneren dat hij achter ons zat in de kerk in Oosterend bij de begrafenis van een van onze ouders en hij zijn stem verhief en zong. Het maakte diepe indruk. Van eerdere datum is het verhaal dat Willem met ons meeging naar Everdingen een plaatsje onder de rook van Culemborg waar mijn preekte. Wij hieven de eerste psalm aan en Willem zong uit volle borst. Toen hij aan het eind van de eerste regel was en zoals dat hoort even rust nam merkte hij dat de gemeente die psalmen nog isotythisch en vooral niet te snel zong pas halverwege de eerste regel was. In die lijn komt het voor dat ik, als ik een gemeente aan/met het orgel begeleid mijn stem verhef en luidkeels mee zing.

Wij waren thuis goed ingevoerd in bijbelteksten en de teksten van berijmde psalmen. Met name broer Leo kon te pas en te onpas hieruit citeren. Ook dat heb ik van huis uit meegekregen erfelijk of aangeleerd. Een enkel voorbeeld.

De psalm berijming uit die tijd, die uit 1773, was een bron van inspiratie voor een enkele anecdote. Eén er van wil ik u niet onthouden het gaat om psalm 135. Bij de bevestiging van ambtsdragers kwam het een keer voor dat de gemeente in plaats van vers 1 gevraagd werd vers 10 te zingen.

vers 1:

Prijst de naam van uwen God
's heren knechten hier vergaard
Prijst zijn naam en wijs gebod
daar g'in voorhof staat geschaard
en uw ambt bekleed met eer
in het huis van onzen Heer

vers 10:

Oren ziet men aan hun hoofd
maar zij horen er niet mee
zij, van ademtocht beroofd,
zijn nog minder dan het vee.
Die tot hen om hulp geraakt,
worde hun gelijk gemaakt

Wat zich ook uitstekend leent om voor te dragen is een strofe uit de oude berijming van Psalm 77:

Dikke wolken goten water
hoger zwerk gaf fel geklater
Uwen pijlen zo geducht
vlogen vlamvend door de lucht
De aarde sloeg verschrikt aan 't beven
toen z' u langs uw pad zag streven
en de wereld werd verlicht
door herhaalde bliksemschicht

Een doorgaande lijn is er ook in de muziek mijn vader speelde orgel of in ieder geval harmonium. Het musiceren zet zich door tot nu tot in het derde geslacht.

Barnards zijn taal-mensen zegt iemand en er weinig aanleiding om dat te bestrijden. Mijn moeder kon volgens onze kinderen voorlezen zonder boek. Mijn vader declameerde uit zijn hoofd onder andere van Hieronymus van Alphen *Jantje zag eens pruimen hangen...* Zelf laat ik mij gaan in het declameren van de verzen over een diligence waarin negen mensen bij elkaar zaten... of over het land van melk en honing en de ontevreden koning. En bij kleinkinderen ontdekken wij taalvaardigheid. Voor liefhebbers de teksten zijn beschikbaar.

Dat karakter eigenschappen doorgegeven worden van, in dit geval vader op zoon blijkt wel uit het volgende: als onze jongste zoon René bepaald gedrag vertoont zegt zijn partner: "ja Claas".

Hoe is het om dubbel belast te zijn met Barnards eigenschappen? Er is goed mee te leven al is het voor de omstanders bij tijd en wijle moeilijk en soms ook hilarisch. Nel, mijn vrouw, las Anno Domini en een wereld van herkenning ging voor haar open soms reageerde zij in diepe ernst een ander moment barstte zijn lachen uit.
